

Saa Henseende skal det fremhæves, at det derværende Toldpatkus ikke blot kun med Nød og næppe kan rumme det ankommande Gods, hvad der selvfølgelig, bortset fra alt andet, volder Tidsspilde og Besvær, men at Pladsen er bleven yderligere indskrænket derved, at det har været nødvendigt at henlægge Toldbehandling af grovere Varer samt Indpakning og Ublevering af toldbehandlet Gods til Pakhuset; efter at Publikum saaledes har faaet Afgang til Pakhuset, er dette tilmed kommet til at mangle behørig Sikkerhed. Forholdene ved Godsets Oplægning ere ligeledes yderst slette, idet der kun findes en Port, gennem hvilken Oplægning af saa vel Skibs- som Jærnbangods maa foregaa, hvorhos Postgods endog maa indlægges ad den for Ublevering bestemte Port, og Vejen til denne gaar over den kun nogle og tyve Alen brede og med hyppigt befærdede Jærnbangspor opfyldte almindelige Færdseksvej. Fremdeles er Vejerboden for Manufakturvarer og finere Jærnvarer saa lille, at der kun kan ske Ekspedition af en enkelt Klareer ad Gangen, ligesom Pladsen ikke tillader en hurtig og hensigtsmæssig Sortering af Godset. Der savnes Kontor for den ved Havnetjenesten beskæftigede Kontrolør, ligesom betvem Forbindelse med Regnskabskontoret mangler.

Endelig trænges der til Lokaler til Benyttelse til Frilager og Skibsprovianteringsbutikker.

Sagen har imidlertid stødt paa forstørelse Banstøreligheder, navnlig med Hensyn til Tilvebringelsen af en passende Byggegrund, hvilke Banstøreligheder have opholdt Sagen indtil nu, men siden den blev rejst, har Opførelsen af en ny Bygning vist sig endnu mere paatrængende, idet Aarhus Havn er bleven udvidet, og den nuværende Toldbod derved er kommen til at ligge i en Udkant af Havnen og fjernt fra de Steder, hvor en stor Del af Toldvæsenets Forretninger foregaa.

Efter vidtløftige Forhandlinger mellem Toldbestyrelsen og Aarhus Byraad har dette nu tilbudt under Forbehold af Indenrigsministeriets Approbation vederlagsfrit at afstaa til Byggegrund et tæt Nord for den gamle Havn beliggende Areal, saafremt der med Toldkammerbygningen forbindes Frilager, og saaledes, at der, saafremt den eventuelle Bygning i Tiden maatte blive opgiven som Toldkammerbygning, hdes Kommunen en passende Erstatning for Grundten, i Fald den ikke kan tilbagegives. Det nævnte Areal danner, som det medfølgende Rids udviser, en Trekant, hvis længste Side udgør 230 Alen, og hvis 2 andre Sider have en Længde af henholdsvis 180 og 125 Alen. Udførelsen af den foreliggende Plan, hvis Enkeltheder ville fremgaa af de Skrivelsen bilagte Tegninger, vil, som Overslaget udviser, medføre en samlet Udgift af 366,160 Kr., hvoraf der i det første Finansaar vilde behøves 100,000 Kr.

Med Hensyn til Afhændelsen af den nuværende Toldkammerbygning skal det endnu bemærkes, at Aarhus Kommune under hele Sagens Gang har lagt særdeles Vægt paa, at Bygningen, naar den opgives som Toldkammer, ikke kommer til at gaa over i privat Eje, men under en eller anden Form forbeholdes Kommunen. Aarhus Byraad har derfor under Forbehold af Indenrigsministeriets Approbation fremsat Tilbud om at afkøbe Toldvæsenet den nuværende Toldkammerbygning til en saadan Sum, hvortil den af uvillige Mænd maatte blive talseret, dog at Grundens Værdi fradrages. Under Hensyn til, at den Grund, hvorpaa Toldkammeret er opført, i sin Tid er bleven fræntet Staten vederlagsfrit af Kommunen, har man ment, at dette Tilbud maatte modtages, idet det bestemt fremgaa af de forud for Overdragelsen gaaende Forhandlinger, at Overdragelsen kun er stet til Opførelsen af en Toldkammerbygning, saa at man, uagtet det endelige Overdragelsesdokument intet indeholder derom, maa anse det for afgjort, at man ikke kan benytte Bygningen paa anden Maade, f. Eks. til Vortleje til private; ved en den 20de ds. afholdt Taksationsforretning er Toldkammerbygningen med Grund bleven vurderet til 65,000 Kr. og Grundten til 35,000 Kr., saaledes at det Vederlag, som Aarhus Kommune ifølge sit Tilbud vil have at udrede for det nuværende Toldkammer, andrager 30,000 Kr. Den hele Udgift til Opførelsen af den projekterede Toldkammer- og Frilagerbygning vil herefter udgøre 336,160 Kr.

J. B. S. Estrup.

H. C. Schlichtkrull.